

Trpín a Hlásnice

oficiální obecní zpravodaj

březen 2023

číslo 1

ročník IX.

www.trpin.cz

Vážení spoluobčané,

máme za sebou poměrně krátkou a mírnou zimu a před sebou jaro s první ostrou etapou projektu kanalizace. Návrh umístění hlavních tras předložila projekční kancelář v únoru a následně začal proces vyjadřování majitelů dotčených pozemků. Tito byli osloveni prostřednictvím dopisu o vydání souhlasu s uložením hlavního řádu. Celý postup byl představen a byl také hlavním tématem setkání občanů s vedením obce, které proběhlo 4. 3. 2023 v kulturním domě. Dalším krokem bude vyjadřování majitelů dotčené státní a krajské infrastruktury (silnice, potok, inženýrské sítě, ...). Tato činnost, společně se splněním ostatních náležitostí a vlastním vydáním stavebního povolení, bude probíhat zhruba do konce tohoto roku. V příštím roce by měla být připravena prováděcí dokumentace, vybrán zhotovitel a podána žádost o dotaci na Státní fond životního prostředí. Pro zahájení vlastní realizace se v současnosti počítá se začátkem roku 2025. Celou akci může ještě ohrozit nebo zcela zhatit několik faktorů: Majetkový – pokud se nepodaří nalézt vhodný prostor pro umístění tras. Legislativní – značně znepokojivé informace od našeho provozovatele vodovodu VHOS a.s., že je aktuálně připravována vyhláška, která do budoucna zásadně omezí možnosti ukládání kalů z menších centrálních ČOV na zemědělskou půdu. Pokud by k tomu skutečně došlo, museli bychom vznikající kaly opět vozit k dalšímu zpracování na větší ČOV do Poličky, případně do spalovny. Finanční – aktuální trend v oblasti cen stavebních prací a úroků úvěrů, který posouvá původně uvažovanou cenu projektu o několik desítek milionů výše. S tímto také přímo souvisí i následná výše stočného. V té je

Koncept řešení technického zázemí obce, sběrného dvora a ČOV, autor Ing. arch. Ondřej Novotný a Ing. Vít Sladký

zásadní položkou příspěvek na plán financování budoucí obnovy kanalizace, který se počítá z celkové hodnoty díla. Dle zákona je nutné jej po dobu životnosti vytvářet a vybírat právě ve stočném. Stejně jako tisíce rodin, které za poslední rok musely změnit plány na vlastní dům za nájemní byt z důvodu, že si to jednoduše nedokážou moci dovolit, budeme muset v příštím roce po vysoutěžení skutečné ceny pečlivě zvážit naše možnosti a rozhodnutí do tohoto projektu naplno vstoupit.

V současné dynamické době je těžké plánovat, co bude příští rok nebo za pět let. Strategicky je centrální ČOV rozhodně přínosem pro obec a ulehčuje situaci jak majitelům nemovitostí, tak přírodě. Doufám tedy, že se tyto aktuální otázky brzy vyjasní a budeme moci celý projekt zdárně dokončit.

Veselé Velikonoce a příjemné prožití jara

Josef Štaud, starosta

Foto Šárka Králová

V sobotu 14. 1. 2023 proběhlo slavnostní pozhňání nové cisternové automobilové stříkačky Tatra T815 a dopravního automobilu Ford Transit za účasti hejtmana Pardubického kraje pana Martina Netolického a dalších významných hostů.

Vánoční dílničky

Dne 10. 12. 2022 se tradičně uskutečnily vánoční dílničky.

Děti si mohly vytvořit spoustu vánočních dekorací – sněhuláčky se svítícím nosem, zápichy do květináče a svíčky. Také se zdobily perníčky. Bylo nachystané občerstvení a děti s rodiči strávili příjemné odpoledne, kde mohli nasát vánoční atmosféru.

Těšíme se na další naši akci, kterou budou velikonoční dílničky, které se uskuteční 1. 4. 2023 v 15 hod.

B+B+M+D+L+A

Vánoční koncert

Čtvrtá adventní neděle opět přivedla do kulturního domu zájemce o příjemný zážitek z předvánočního setkání s vyprávěním, svátečním punčem a cukrovím. Koledami a vánočními písněmi doplnila krásnou předvánoční atmosféru Bystřická kapela.

Po období, kdy byly omezeny kulturní akce a setkávání, to bylo příjemné zpestření společenského života v obci.

Miloslav Tocháček

foto Jana Štěpařová

Vítání občánků

V neděli 18. prosince jsme před vánočním koncertem připravili vítání občánků narozených v roce 2022. Přivítali jsme do Trpína nově narozené děti:

Dominik Lukáč

Jakub Libiš

Miriám Lančová

Adam Jančík

Robert Hofírek

Pavel Břenek

Dětský karneval

Na poslední únorovou sobotu se těšila většina trpínských dětí a to proto, že se 25. 2. 2023 konal karneval. Letos kulturní dům „praskal ve švech“. Přišlo více než 80 dětí, což je opravdu velká a krásná účast, a právě ta dává organizátorům chuť a silnou motivaci k plánování dalších aktivit pro děti.

Program karnevalu byl již tradičně v režii DJ Davida a jeho ženy. Hned v úvodu programu proběhla promenáda masek a kostýmů, z kterých porota na konci karnevalu vybrala a ocenila deset nejlepších. To ale musel být velmi těžký úkol, protože všechny masky byly nápadité a krásné a letos se kostýmu nebálo ani pár dospělých. Za to moc děkujeme a třeba to bude motivací pro další dospěláky pro příští roky.

Celé odpoledne měly děti možnost zúčastnit se mnoha her a soutěží a za splnění úkolů čekala na každého z nich sladká odměna. Nechyběla ani spousta písniček, a tak byl parket plný malých tanečnicků.

Pro děti i rodiče bylo také připraveno bohaté občerstvení včetně palačinek, které nalákaly všechny mlsné jazýčky. K dostání byly hranolky i párek v rohlíku a samozřejmě nápoje všeho druhu.

Velmi očekávané bylo losování velké tomboly, ve které

Foto Anežka Balcarová

bylo spousta krásných cen. Smutnit ale nemuseli ani ti, kteří ve velké tombole neuspěli. Mnoho cen bylo v malé tombole a troufám si říci, že se dostalo opravdu na každého.

Děkujeme všem, kteří přišli, ale i těm, kteří se na organizaci karnevalu podíleli. Budeme se těšit na příští rok.

Jiřina Marečková

Po Africe s Karlem Klinovským

plk. Karel Klinovský

Očima organizátora besedy

Dne 5. 3. 2023 se uskutečnila cestovatelská beseda s panem Karlem Klinovským. Po necelém roce nás opět navštívil a podělil se o své zážitky, které prožil na svých cestách po Africe.

Své výpravy po Africe nenazývá dovolená, ale expedice, kde zažijete to, o čem nikdo ani nesní. Z expedice žijete i několik let. Navštívil Botswanu, Etiopii, Namíbiu a Zambii a potkal mnoho místních obyvatel.

Jezdí s výpravou o osmi lidech na 17 nebo 28 dní a v přírodě stráví 8–10 hodin denně. Ubytování je v obyčejných kempech nebo si vezete stan na střeše auta. Lidé si sami vaří a večer posejí u ohniště se sklenkou červeného vína, které k Africe neodmyslitelně patří. V kempu zvířata chodí volně.

Na jejich pozorování je nejhezčí září. K vidění jsou lvi, žirafy, krokodýli, hyeny, zebry, gepardi, nosorožci a sloni.

Botswana a Etiopie jsou nejbezpečnější a nejrozvinutější země Afriky, kam Karel jezdí. Jsou to málo obydlené země, k vidění jsou pouště, vodopády a národní parky. Tato expedice je nesku-

tečná v kontaktu s přírodou, máte ji jen sami pro sebe. Letos má Karel v plánu navštívit Afriku čtyřikrát.

Při povídání promítal krásné fotky. Na kytaru opět zahráli Pavlína se Slimem.

Každý den je vždy plný zážitků a nádherné přírody.

Anna Mitášová

Očima účastníka besedy

Potěšilo mě, že se opět uskutečnilo setkání s plukovníkem ve výslužbě Karlem Klinovským. Od loňské besedy, která mě velice zaujala, sleduji jeho příspěvky na Instagramu. Tentokrát nás tento originální cestovatel pozval do Afriky.

Když se řekne poušť, představím si nekonečné písečné duny. Ale v poušti Kalahari se skrývá přírodní úkaz. V určité oblasti se objeví zeleň, bažiny, jezírka a ostrůvky. To přiláká jak ptactvo, tak i zvěř: zebry, hrochy, lvy atd. Delta řeky Okavango je bezodtoková oblast. Od června do srpna se rozleje v okruhu 15 000 km² a je oázou okolní pouště. Po tuto dobu nastává na poušti ráj. Díky fotografiím našeho průvodce jsme se o tom mohli přesvědčit i my.

Dalším místem, kam jsme byli panem Klinovským pozváni, je národní park Etosha. Byl založen v době, kdy byla Namibie německou kolonií. Tenkrát to byla největší přírodní rezervace na světě, nyní je o třetinu menší. Přesto se zde vyskytuje velké množství ohrožených druhů.

Navštívili jsme i etiopský kmen Kako žijící u řeky Omo. Tento kmen velmi dbá na fyzickou krásu. Těla si malují barevnými hlinkami. Ženy milují korálky, muži péra z pštrosů. Mladé ženy, které se nechtějí přizpůsobit zvyklostem, jsou vyhoštěny z kmene.

Vyprávění a promítání fotografií bylo proloženo hudbou na kytaru, kterou obstarali kamarádi pana Klinovského.

Chtěla bych poděkovat pořadatelům, kteří tuto besedu zprostředkovali, a těším se na další setkání.

Jaroslava Bednářová

Advent a Vánoce v trpínském kostele

foto Draha Chadimová a Anna Štaudová

Jan Nowotný (1839 Trpín – 1893 Praha)

Významný představitel strojího průmyslu v Čechách se narodil v rodině řídícího učitele v Trpíně. Ve Vídni se vyučil puškařem a v Praze založil roku 1865 první moderní továrnu na výrobu zbraní. Byl dodavatelem evropských panovníků a autorem několika patentů, jeho podnik si brzy získal monopolní postavení. Je považován za jednoho z nejvýznamnějších českých puškařů.

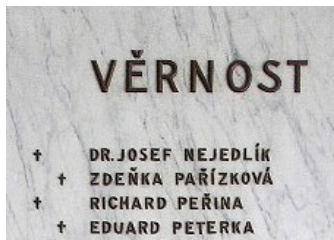
Otakar Sedloň (1885 Trpín – 1973 Praha)

Akademický malíř a profesor byl synem řídícího učitele Tomáše Sedloně v Trpíně, jeho otec byl ale v následujícím roce přeložen do Merklovic u Vamberka. Mezi světovými válkami patřil k nejvyhledávanějším portrétistům v Praze. Žil a tvořil v ateliéru na Národní třídě a stal se členem spolku Myslbek.

Eduard Peterka (1902 Hlásnice – 1942 Mauthausen)

Narozen v Hlásnici na čp. 36. Vyučil se řezníkem a přestěhoval do Brna, kde provozoval na Zelném trhu řeznictví. Byl aktivním členem Sokola a za druhé světové války se účastnil odboje. V dubnu 1941 byl zatčen, vězněn v Brně Pod kaštany a poté v koncentračním táboře v Mauthausenu, kde 8. dubna 1942 zemřel. Jeho jméno najdete na pamětní desce obětí Sokola Brno I ve světových válkách na Kounicově ulici. Je uveden mezi osobnostmi města Brna na encyklopedie.brna.cz

Leopold Peterka (1914 Hlásnice – 1993 Žďár nad Sázavou)

Synovec Eduarda Peterky se narodil v témže domě čp. 36. V deseti letech se s matkou přestěhoval do Trpína. Vystudoval Vojenskou akademii v Hranicích a jako pracovník celní správy se během 2. světové války zapojil do ilegálního odboje. Byl zatčen gestapem a dva a půl roku držen v nacistických lágrech. Přesto po návratu domů nosil jídlo partyzánům ukrytým v okolí. V roce 1950 byl komunistickým režimem ve vykonstruovaném procesu odsouzen za velezradu k 25 rokům žaláře. Svobody se dočkal o deset let později díky květnové amnestii. Byl kronikářem Trpína i Hlásnice a místního hasičského sboru. V roce 1991 se dočkal rehabilitace a jmenování podplukovníkem, o dva roky později umírá.

MUDr. Václav Šváb (1900 Hlásnice – 1981 Praha)

Rodák z čísla 34 se stal vůdčím českým rentgenologem a jedním z prvních představitelů české radiologie. V roce 1946 byl jmenován profesorem a až do odchodu do důchodu vedl Radiologickou kliniku v Praze. Věnoval se převážně radiodiagnostice zažívací trubice a kostí, vytvořil vlastní školu a byl autorem stěžejních publikací v oboru. Působil též jako dlouholetý předseda České společnosti pro rentgenologii a radiologii.

ThDr. František Štaud (1921 Trpín – 2009 Kardašova Řečice)

Pocházel z čísla 17. Zvolené bohosloví vystudoval v Římě, kde byl vysvěcen na kněze. Po dokončení doktorského studia se roku 1959 stal misionářem v Peru. Jeho velmi dobrodružný, náročný a obětavý život zahrnoval dlouhé cesty horskými oblastmi v sedle koně, kromě duchovní péče i starost o základní sociální potřeby nejchudších obyvatel. Po zemětřesení v roce 1970 vybudoval pro postižené své farnosti Sihuas (provincie Ancash) nouzové hromadné bydlení. Tamější kostel získal po opravě průčelí podle kostela sv. Václava v Trpíně. Ze sbírek, které jeho přátelé organizovali v Evropě, postavil střední školu s vývažovnou, inicioval postavení farního divadla a pro své nástupce zřídil bohoslovecký seminář. Do vlasti se mohl nadobro vrátit až v roce 1990, totálně vyčerpaný. Hned následujícího roku mu bylo prostřednictvím velvyslance uděleno státní vyznamenání prezidenta republiky Peru. Zemřel v roce 2009, je pohřben v rodném Trpíně.

*sestavila Veronika Tichá, kronikářka
(fotografie wikipedia.org a archiv redakce)*

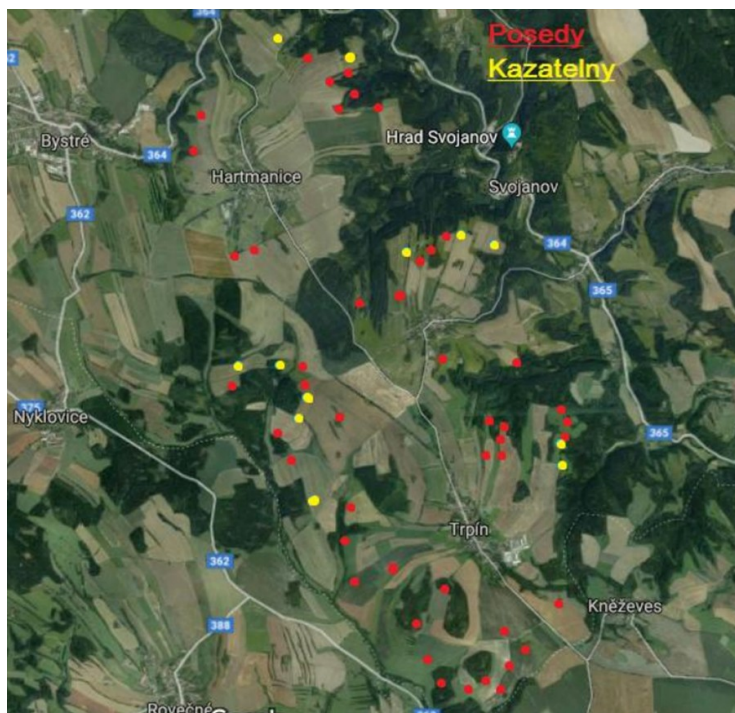
Myslivecká zařízení Mysliveckého spolku Trpín-Hartmanice

Určitě pro vás není nic neobvyklého, že při procházkách přírodou narazíte na nejrůznější myslivecká zařízení. Myslivecká zařízení jsou velmi důležitou pomůckou pro výkon práva myslivosti v našich lesích. Kromě krmelců, sloužících myslivcům a zvěři zejména v zimním období k přikrmování zvěře obilím či senem, jsou louky nebo okraje lesů plné různých typů posedů.

Kazatelna Čechovo pole (Břenek, 2019)

Tato zařízení slouží převážně k pozorování a především lovu zvěře. V honitbě mysliveckého sdružení Trpín-Hartmanice jsou k vidění nejčastěji nůžkové typy posedů, které jsou samostat-

Mapa rozmístění posedů a kazateln v honitbě MS Trpín-Hartmanice

ně stojící, dále žebříkové posedy opřené, které jako opěru nejčastěji využívají stromy, a také takzvané kazateln, které mají podobu boudy na podstavci a často jsou uzavřené, proto zaručují komfort pro myslivce i v nepříznivém či zimním počasí.

K výkonu práva myslivosti je potřeba hustá síť posedů, aby bylo možné se dostatečně seznámit s návyky zvěře a dobře ji „obeznat“. Pro úspěšný lov je nutné, aby zvěř neucítila náš pach, proto je vhodné na místě, kde se zvěř hojně vyskytuje, umístit více posedů z důvodu možnosti změny směru větru. Snížíme tak výrazně pravděpodobnost, že bychom si mohli zvěř tzv. „zradit“.

Stavba posedů je časově náročná a je důležité se na samotnou stavbu dobře přichystat. Většina myslivců si tato myslivecká zařízení staví sama na vlastní náklady. Prvním krokem je zvolit umístění posedu. Tato volba navazuje na zvolení typu posedu či jednoduchého žebříku, který bude vhodný do určitého terénu. Dalším krokem je obstarání materiálu a přichystání potřebného nářadí a pomůcek k vlastní stavbě.

Hotový nůžkový posed s připravenými kůly pro ukotvení do země (Břenek, 2019)

Lov zvěře z posedu poskytuje mnoho výhod, které lovec jistě ocení. Posed zajišťuje např. větší přehled v terénu z vyvýšeného stanoviště, možnost správného obeznání zvěře, dobrou oporu při střelbě, ale myslím si, že nejdůležitější a největší výhodou při lovu z posedu je větší bezpečnost při střelbě. Střelba z posedu (vyvýšeného stanoviště) poskytuje úhel střelby směrem k zemi, tudíž nám dává vyšší pravděpodobnost, že se střela neodrazí, ale bude zachycena zemí a nebude tak ohrožovat naše okolí.

Martin Břenek

Plánovaná rekonstrukce silnice Trpín–Olešnice

Správa a údržba silnic Jihomoravského kraje na letošní rok plánuje proinvestovat 1,4 miliardy korun do 45 dopravních staveb. Nás se nejvíce dotkne rekonstrukce silnice III/3626 z Olešnice do Trpína (po hranici Pardubického kraje).

Předmětem stavby je souvislá oprava vozovkového souvrství na úseku silnice III/3 626 v km 0,020 až 3,153, tj. v úseku od křižovatky se silnicí II/362 v Olešnici po hranici Pardubického kraje. Celková délka je 3 133 m. Oprava vozovky bude provedena technologií: vyrovnání stávajícího profilu z ACL, spojovací postřik, položení nové obrusné vrstvy z ACO tl. 50 mm, úprava nezpevněné krajnice a vodorovné dopravní značení.

Na konci roku 2022 proběhlo výběrové řízení na zpracovatele projektové dokumentace. Ta bude následně sloužit jako podklad pro výběr zhotovitele a realizaci stavby.

František Vaverka

Boží poklona v Trpíně – Panna Maria, Matka Božího milosrdenství a její symbolika

V květnu tomu budou dva roky, co pod Panským vrchem vznikla nová vyhlídka. Pohled do krajiny obdivuje nespočet výletníků. Jaká je vlastně symbolika mozaiky? Zeptali jsme se přímo jejího autora.

Mozaika Matky Božího milosrdenství nad Trpínem vznikla z podnětu farnosti v Bystrém v roce 2021, i když počáteční impuls přišel již v roce 2015. Samotná stavba je betonový monolit se stříškou z alpského šindele. Mozaika je složena z přírodních mramorů, travertínů a mozaikářského barevného skla.

Je zde znázorněna Matka Boží, která drží v náručí svého Syna a rukou na něj poukazuje jako na toho, kdo je „cesta, pravda a život“ (Jan 14,6).

Je zde spojeno zobrazení Panny Marie Ukazatelky cesty a Panny Marie Něžné. Volba toho typu zobrazení má původ v nevyzpytatelné zkoušce rodiny, která stála u zrodu myšlenky a u realizace díla. Nemocí bylo zasaženo právě to místo, kde Syn Matku objímá. Mozaiku lze tedy chápat též jako poděkování za uzdravení.

Třetí, zásadní poselství mozaiky je otevřený plášť Matky Boží, který se otvírá pro každého, kdo se chce ukrýt v jejím mateřském náručí podobně jako její Syn. Mozaika nese oficiální název „Panna Maria, Matka Božího milosrdenství“.

Matka Boží je oděná do červeného pláště a spodní tuniku má modrou – je to člověk oděný do Boží milosti. Hvězdy na jejím plášti připomínají její neustálé panenství.

Symbolicky stojí na hoře. Připomíná to jak mozaikové pozadí, tak také samotný trpínský vrch. Hora byla vždy místem zjevení – pokud Kristus chce být v blízkém kontaktu se svým nebeským Otcem, jde se modlit o samotě na horu.

Za návrhem mozaiky a celé stavby stojí Dílna Všech svatých z Brna, která se zabývá návrhem a úpravami sakrálních prostor a realizací mozaik.

Kéž zde v Trpíně všichni poutníci lépe poznávají mateřskou lásku Panny Marie a utíkají se s důvěrou do neustále otevřené náruče Matky Boží, Matky Božího milosrdenství.

Podle textu Jiřího Štasty, autora mozaiky, s doplněním P. Josefa Matrase

Mariánský oltář v rukou restaurátora

Před několika týdny byl demontován boční Mariánský oltář a odvezen z trpínského kostela do restaurátorské dílny. Zůstal po něm jen prázdný výklenek. Sochy odvezené koncem loňského roku jsou již zpět z opravy. Ale budou nainstalovány až spolu s oltářem. Brzy se tak můžeme těšit, že bude i tento prostor zářit novotou stejně jako již hotový Cyrilometodějský oltář. Souběžně s těmito „drobnějšími“ opravami probíhá rozsáhlá, nákladná, několikaletá

rekonstrukce hlavního oltáře. V posledních letech tempo oprav trpínského kostela nepolevuje a dává naději zachování této historické dominanty obce i dalším generacím.

František Vaverka

Jarní sběr odpadků v okolí obce

Pojďte společně s námi zbavit naše okolí odpadků. Ať je naše příroda čistá a ať taková zůstane i pro další generace. Budeme rádi, když se k nám přidáte 15. nebo 22. 4. (v závislosti na počasí) ve 13 hod v Trpíně u obecního úřadu nebo v Hlásnici u kaple. Hlavně trpínský tým uvítá nové posily. Těšíme se na vás!

Nebezpečné odpady

Sběr nebezpečných odpadů se uskuteční v Trpíně i Hlásnici v termínu **21. a 22. dubna**. Podrobné informace budou vyvěšeny na úřední desce a rozeslány formou SMS zpráv.

Drobné elektrospotřebiče a baterie je možné ukládat do sběrného E-BOXU, který je umístěn na obecním úřadě. Žárovky a ostatní světelné zdroje můžete odevzdat při sběru nebezpečného odpadu.

Pálení čarodějnic

Zveme všechny občany a hlavně děti na tradiční pálení čarodějnic **30. dubna od 19.00 hodin** na obvyklém místě za školkou. Občerstvení všeho druhu bude pro vás připraveno.

Kalendář akcí

1. dubna	sobota	15.00 hod.	Velikonoční dílničky v KD
30. dubna	neděle	19.00 hod.	Pálení čarodějnic

Obecní bruslení

SK Torpédo Trpín uspořádalo o vánočních prázdninách obecní bruslení, které proběhlo na Zimním stadionu v Bystřici nad Pernštejnem.

Užili si ho sportovci všech věkových kategorií.

Foto Magda Králová

Výsledek Tříkrálové sbírky v Trpíně a v Hlásnici

V Trpíně a v Hlásnici bylo vybráno **42 240 Kč**. V loňském roce 39 290 Kč.

Tříkrálová sbírka 2023 pomůže lidem v posledních chvílích života skrze služby Domácího hospice sv. Michaela. Služby hospice doplňuje ambulance paliativní péče. Hospicové zdravotní sestry jsou dostupné nepřetržitě, podporu pečující rodině a lidem v posledních chvílích života poskytuje celý tým (lékaři, zdravotníci, ale i sociální pracovník, psychoterapeut nebo kaplan).

Další část Tříkrálové sbírky podpoří lidi s duševním onemocněním skrze Centrum duševního zdraví. Centrum duševního zdraví sídlí ve Svitavách, je nejmladším střediskem poličské Charity a v celém regionu se stará o lidi s vážným duševním onemocněním. Dopusud v Pardubickém kraji fungovala pouze dvě tato centra – v Pardubicích a v Chrudimi.

Část daru se ukládá také pro případ mimořádné pomoci, například při povodních nebo požárech. Malá část ze sbírky bude věnována na zahraniční projekty.

Tříkrálová sbírka
2023
V Trpíně a v Hlásnici se vybralo celkem
42 240,00 Kč
Všem, kteří přispěli, děkujeme!

Jubilanti

Leinveber Karel	Peterková Jaroslava
Janáková Věra	Tichá Jarmila
Křížová Lenka	Jindrová Jaroslava
Hofírková Alena	Tocháčková Emílie
Leinveberová Marie	Němec Josef
Tichá Marie	Andrlík Zdeněk

v I. čtvrtletí oslavili významné životní jubileum

Srdečně blahopřejeme.

Úmrtí

Boucníková Marta
Škranc Emil

Čest jejich památce